

Ročník 1991

Zbierka zákonov

ČESKEJ A SLOVENSKEJ FEDERATÍVNEJ REPUBLIKY

ČESKEJ REPUBLIKY / SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 107

Rozoslaná 31. decembra 1991

OBSAH:

- 563. Zákon o účtovníctve
  - 564. Zákon Slovenskej národnej rady o obecnej policii
  - 565. Vyhláška Federálneho ministerstva financií, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 108/1991 Zb. o dovozných prirážkach v znení vyhlášok č. 154/1991 Zb., č. 234/1991 Zb., č. 396/1991 Zb. a č. 523/1991 Zb.
  - 566. Oznámenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o vydaní výnosu o náležitostiach a náhradách výdavkov poskytovaných príslušníkom Policajného zboru Slovenskej republiky v súvislosti s výkonom služby
  - 567. Oznámenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o vydaní výnosu, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky
-

563**Z Á K O N**

z 12. decembra 1991

o účtovníctve

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ**Všeobecné ustanovenia****§ 1**

(1) Tento zákon ustanovuje rozsah a spôsob vedenia účtovníctva a jeho preukázateľnosti pre všetky právnické osoby a ďalej pre fyzické osoby, ktoré prevádzkujú podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť podľa osobitných predpisov,¹⁾ pokiaľ preukazujú na daňové účely svoje výdavky vynaložené na dosiahnutie a udržanie príjmov.

(2) Na účely tohto zákona sa považujú osoby podľa odseku 1 za účtovné jednotky.

§ 2

Účtovné jednotky účtujú v sústave podvojného alebo jednoduchého účtovníctva o stave a pohybe majetku a záväzkov, o rozdiel majetku a záväzkov,²⁾ o nákladoch a výnosoch alebo výdavkoch a príjmoch a o výsledku hospodárenia (predmet účtovníctva); použitie príslušnej účtovnej sústavy účtovnými jednotkami ustanovuje zákon.

§ 3

(1) Účtovné jednotky účtujú o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, do obdobia, s ktorým tieto skutočnosti časovo a vecne súvisia (ďalej len „účtovné obdobie“); ak túto zásadu nemožno dodržať, môžu účtovať aj v účtovnom období, v ktorom zistili uvedené skutočnosti.

(2) Účtovným obdobím je kalendárny rok.

§ 4

(1) Účtovné jednotky, ktoré sú právnickými osobami, vedú účtovníctvo odo dňa svojho vzniku až do dňa svojho zániku; fyzické osoby vedú účtovníctvo po dobu, po ktorú prevádzkujú podnikateľskú alebo inú zárobkovú činnosť uvedenú v § 1.

(2) Účtovné jednotky sú povinné dodržiavať pri vedení účtovníctva účtovné osnovy a postupy účto-

vania, usporiadanie položiek účtovnej závierky a obsahové vymedzenie týchto položiek, rozsah údajov na zverejnenie z účtovnej závierky, postupy na vykonanie konsolidácie účtovnej závierky, ktoré ustanoví Federálne ministerstvo financií a vyhlasuje ich oznámením o ich vydaní v Zbierke zákonov.³⁾

(3) Účtovníctvo sa vedie za účtovnú jednotku ako celok. Osobitný zákon môže ustanoviť prípady, keď účtovná jednotka musí účtovať o majetku a záväzkoch, s ktorými nakladá vo vlastnom mene, oddelene od svojho majetku a záväzkov.

(4) Pre vedenie účtovníctva môžu účtovné jednotky použiť prostriedky výpočtovej a inej techniky a technických nosičov dát alebo mikrografických záznamov; také vedenie účtovníctva musí byť v súlade s projektovo-programovou dokumentáciou podľa § 33.

(5) Účtovníctvo sa vedie v peňažných jednotkách česko-slovenskej meny a v prípadoch ustanovených v § 10 súčasne aj v cudzích menách.

§ 5

(1) Účtovné jednotky môžu poveriť vedením svojho účtovníctva aj inú právnickú alebo fyzickú osobu.

(2) Poverením podľa odseku 1 sa nezbavuje účtovná jednotka zodpovednosti za vedenie účtovníctva.

§ 6

(1) Účtovné jednotky dokladajú skutočnosti, ktoré sú predmetom účtovníctva (ďalej len „účtovné prípady“), účtovnými dokladmi, alebo ak sú údaje o týchto skutočnostiach zachytené pri ich vzniku priamo na technický nosič dát zariadeniami inej techniky a účtovný doklad nevzniká, spôsobom uvedeným v projektovo-programovej dokumentácii.

(2) Účtovné jednotky zapisujú účtovné prípady v účtovných knihách (ďalej len „účtovné zápisy“); účtovné zápisy sa preukazujú buď účtovnými dokladmi, alebo ak sa tieto zápisy odvodzujú programom spracovania dát, spôsobom uvedeným v projektovo-programovej dokumentácii.

(3) Účtovné jednotky sú povinné inventarizovať majetok a záväzky podľa § 29.

1) Najmä § 2 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník.

2) U podnikateľov čisté obchodné imanie.

3) § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 131/1989 Zb. o Zbierke zákonov.

(4) Účtovné jednotky sú povinné zostavovať účtovnú závierku podľa § 18 ods. 1 ako riadnu, prípadne ako mimoriadnu, a okrem toho v prípadoch ustanovených v § 22 zostavujú aj konsolidovanú účtovnú závierku.

§ 7

(1) Účtovné jednotky sú povinné viesť účtovníctvo úplne, preukazným spôsobom a správne tak, aby verne zobrazovalo skutočnosti, ktoré sú jeho predmetom.

(2) Účtovníctvo účtovnej jednotky je úplné, ak účtovná jednotka zaúčtovala všetky účtovné prípady týkajúce sa účtovného obdobia.

(3) Účtovníctvo účtovnej jednotky sa vedie preukazným spôsobom, ak účtovná jednotka účtovné prípady a účtovné zápisy o nich doložila alebo preukázala predpísaným spôsobom a inventarizovala majetok a záväzky.

(4) Účtovníctvo účtovnej jednotky je správne, ak účtovná jednotka s prihliadnutím na všetky okolnosti účtovného prípadu neporušila povinnosti uložené jej týmto zákonom.

§ 8

(1) Účtovné jednotky nesmú meniť v priebehu účtovného obdobia spôsoby oceňovania, postupy odpisovania, postupy účtovania, usporiadanie položiek účtovnej závierky a obsahové vymedzenie týchto položiek a postupy na vykonanie konsolidácie účtovnej závierky.

(2) Spôsoby oceňovania, postupy odpisovania, postupy účtovania, usporiadanie položiek účtovnej závierky a obsahové vymedzenie týchto položiek a postupy na vykonanie konsolidácie účtovnej závierky použité v účtovníctve a v účtovnej závierke v jednom účtovnom období môžu účtovné jednotky zmeniť v účtovníctve a v účtovnej závierke bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia len z dôvodov dosiahnutia verného zobrazenia predmetu účtovníctva; dôvody zmien a peňažné sumy z nich vyplývajúce musia byť uvedené v prílohe.

(3) Rozdiely zo zmien použitých spôsobov oceňovania v účtovníctve a v účtovnej závierke podľa odseku 2 sú účtovnými prípadmi bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia.

(4) Vzájomné vyrovnávania medzi položkami majetku a záväzkov alebo medzi položkami nákladov a výnosov alebo výdavkov a príjmov možno vykonať len v súlade s postupmi účtovania.

DRUHÁ ČASŤ

Účtovné sústavy, účtovné doklady, účtovné zápisy a účtovné knihy

§ 9

Účtovné sústavy

- (1) V sústave jednoduchého účtovníctva účtujú
- podnikatelia, o ktorých tak ustanovuje osobitný zákon,⁴⁾
  - ostatné fyzické osoby uvedené v ustanovení § 1 ods. 1,
  - príspevkové organizácie, ktorých ročný objem výdavkového rozpočtu nepresahuje 500 000,- Kčs,
  - politické strany a politické hnutia, občianske združenia, ich organizačné zložky a orgány, ktoré majú právnu subjektivitu, združenia právnických osôb a nadácie, pokiaľ nepodnikajú alebo pokiaľ ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom roku výšku 3 000 000,- Kčs,
  - cirkvi a náboženské spoločnosti, ich orgány a cirkevné inštitúcie, ktoré majú právnu subjektivitu, pokiaľ nepodnikajú alebo pokiaľ nie sú príjemcami dotácií z príslušných štátnych rozpočtov.

(2) Všetky ostatné účtovné jednotky neuvedené v odseku 1 účtujú v sústave podvojného účtovníctva.

§ 10

Účtovanie v cudzích menách

V účtovníctve sa používajú cudzie meny pri účtovaní o pohľadávkach a záväzkoch, ceninách, valutách, devízach, cenných papieroch, majetkových účastiach, vkladoch do základného imania, nehnuteľnostiach v zahraničí a ďalej o všetkých ostatných hodnotách, ktorých ocenenie je vyjadrené v cudzej mene.

§ 11

Účtovné doklady

(1) Účtovné doklady sú originálne písomnosti, ktoré musia mať tieto náležitosti:

- označenie účtovného dokladu, ak z jeho obsahu nevyplýva aspoň nepriamo, že ide o účtovný doklad,
- opis obsahu účtovného prípadu a označenie jeho účastníkov, ak z účtovného dokladu nevyplýva aspoň nepriamo,
- peňažnú sumu alebo údaj o množstve a cene,
- dátum vyhotovenia účtovného dokladu,
- dátum uskutočnenia účtovného prípadu, ak nie je zhodný s dátumom podľa písmena d),

4) § 37 Obchodného zákonníka.

f) podpis osoby zodpovednej za účtovný prípad a osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie; tieto podpisy možno nahradiť iným preukazným spôsobom.

(2) Náležitosti účtovného dokladu sa môžu umiestniť aj na iných než účtovných písomnostiach; tieto písomnosti sa uschovávajú po rovnakú dobu ako účtovný doklad.

(3) Účtovné doklady vyhotovujú účtovné jednotky bez zbytočného odkladu zo zistení skutočností, ktoré sa nimi dokladajú.

§ 12

Účtovné zápisy

(1) Účtovné jednotky vykonávajú účtovné zápisy o účtovných prípadoch v českom alebo slovenskom jazyku; práva občanov na používanie materinského jazyka podľa osobitných predpisov⁵⁾ nie sú dotknuté.

(2) Účtovné zápisy vykonávajú účtovné jednotky zrozumiteľne, prehľadne a spôsobom zaručujúcim ich trvanlivosť.

(3) Účtovné jednotky usporiadajú účtovné zápisy spôsobom, ktorý umožní overiť zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov v účtovnom období, a tak, aby zabránili neoprávneným zmenám a úpravám týchto zápisov.

Účtovné knihy

§ 13

(1) Účtovné jednotky účtujúce v sústave podvojného účtovníctva účtujú:

- v denníku (denníkoch), v ktorom účtovné zápisy usporiadajú z časového hľadiska (chronologicky) a ktorým preukazujú zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov v účtovnom období,
- v hlavnej knihe, v ktorej účtovné zápisy usporiadajú z vecného hľadiska (systematicky),
- v knihách analytickej evidencie, v ktorých podrobne rozvádzajú účtovné zápisy hlavnej knihy.

(2) Hlavná kniha zahŕňa syntetické účty podľa účtovného rozvrhu, ktoré obsahujú minimálne tieto údaje:

- zostatky účtov ku dňu, ku ktorému sa otvára hlavná kniha,
- súhrnné obraty strany Má dať a Dal účtov, najviac za kalendárny mesiac,
- zostatky účtov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

(3) Peňažné sumy v knihách analytickej evidencie musia zodpovedať príslušným súhrnným

peňažným sumám na syntetických účtoch, ku ktorým sa táto evidencia vedie.

(4) Ak účtovné jednotky vedú knihy analytickej evidencie v jednotkách množstva, zabezpečia súhrnnú väzbu tejto evidencie v peňažných jednotkách na zostatky, prípadne na obraty príslušných syntetických účtov.

§ 14

(1) Účtovné jednotky účtujúce v podvojnej účtovnej sústave zostavujú účtový rozvrh, v ktorom uvedú syntetické účty podľa príslušnej účtovnej osnovy potrebnej na zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov.

(2) Účtovné jednotky zostavujú účtový rozvrh podľa odseku 1 na každý rok; v priebehu roka možno účtový rozvrh dopĺňať. Pokiaľ nedochádza k 1. januáru bežného roka k zmene účtovného rozvrhu platného v predchádzajúcom roku, postupuje účtovná jednotka podľa tohto rozvrhu aj v nasledujúcom roku.

§ 15

(1) Účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva vedú:

- peňažný denník,
- knihu pohľadávok a záväzkov,
- pomocné knihy o ostatných zložkách majetku a o záväzkoch z pracovnoprávných vzťahov, pokiaľ pre ne majú použitie.

(2) Peňažný denník obsahuje minimálne údaje o

- peňažných prostriedkoch v hotovosti, na účtoch v peňažnom ústave a priebežných položkách,
- prijmoch spolu a v členení požadovanom pre ich zdaňovanie,
- výdavkoch spolu a v členení požadovanom na daňové účely,
- platbách, ktoré nie sú výdavkom vynaloženým na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov a nesmú ovplyvniť výsledok hospodárenia.

§ 16

(1) Účtovné knihy vedú účtovné jednotky v peňažných jednotkách; v knihách analytickej evidencie a v pomocných knihách môžu použiť jednotky množstva.

(2) Účtovné jednotky vedú zoznamy účtovných kníh a zoznamy číselných znakov alebo iných symbolov a skratiek použitých v účtovníctve pri označovaní účtov a pri účtovných zápisoch v účtovných knihách a v ostatných účtovných písomnostiach s uvedením ich významu.

5) Čl. 25 Listiny základných práv a slobôd, ktorá sa uvádza ústavným zákonom č. 23/1991 Zb. Zákon SNR č. 428/1990 Zb. o úradnom jazyku v Slovenskej republike.

§ 17

(1) Účtovné jednotky, ktoré sú právnickými osobami, otvárajú účtovné knihy ku dňu svojho vzniku, k prvému dňu účtovného obdobia, ku dňu vstupu do likvidácie alebo ku dňu účinnosti vyhlásenia konkurzu alebo vyrovnania; účtovné jednotky, ktoré sú fyzickými osobami, otvárajú účtovné knihy ku dňu vzniku podnikateľského oprávnenia, ku dňu zápisu do obchodného registra, pokiaľ pokračujú v podnikateľskej alebo inej zárobkovej činnosti, k prvému dňu účtovného obdobia a ku dňu účinnosti vyhlásenia konkurzu alebo vyrovnania. V knihách analytickej evidencie, v knihe pohľadávok a záväzkov a v pomocných knihách môžu účtovné jednotky pokračovať v účtovných zápisoch v ďalšom účtovnom období; účtovné zápisy týkajúce sa jednotlivých účtovných období sa musia zreteľne oddeliť.

(2) Účtovné jednotky, ktoré sú právnickými osobami, uzavierajú účtovné knihy k poslednému dňu účtovného obdobia, ku dňu zrušenia bez likvidácie, ku dňu predchádzajúcemu deň vstupu do likvidácie alebo deň účinnosti vyhlásenia konkurzu alebo vyrovnania, ku dňu skončenia likvidácie alebo konkurzu; účtovné jednotky, ktoré sú fyzickými osobami, uzavierajú účtovné knihy k poslednému dňu účtovného obdobia, ku dňu skončenia podnikateľskej alebo inej zárobkovej činnosti, ku dňu predchádzajúcemu deň účinnosti vyhlásenia konkurzu alebo vyrovnania, ku dňu skončenia konkurzu, ku dňu predchádzajúcemu deň zápisu do obchodného registra a ku dňu výmazu z obchodného registra.

TRETIA ČASŤ

Účtovná závierka

§ 18

(1) Účtovnú závierku v sústave podvojného účtovníctva tvoria

- a) súvaha (bilancia),
- b) výkaz ziskov a strát; pri rozpočtových organizáciách výkaz o plnení rozpočtu,
- c) príloha.

(2) Súvaha a zostatky účtov, ktoré obsahuje súvaha (súvahové účty), ktorými sa nasledujúce účtovné obdobie začína, musí nadväzovať na súvahu a zostatky súvahových účtov, ktorými sa predchádzajúce účtovné obdobie uzavrelo; ustanovenie § 8 ods. 2 platí obdobne.

(3) Príloha obsahuje údaje týkajúce sa spôsobov oceňovania, postupov odpisovania, postupov účtovania použitých v účtovnom období, za ktoré sa účtovná závierka zostavuje, a informácie, ktoré sú dôležité na posúdenie stavu majetku a záväzkov, finančnej situácie a hospodárskeho výsledku účtovnej jednotky.

(4) Účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva zostavujú výkaz o majetku a záväzkoch a o príjmoch a výdavkoch.

(5) Účtovnú závierku alebo výkaz o majetku a záväzkoch a o príjmoch a výdavkoch musí podpísať štatutárny orgán, ak ide o právnickú osobu, alebo fyzická osoba, ktorá je účtovnou jednotkou.

§ 19

(1) Účtovné jednotky zostavujú účtovnú závierku k poslednému dňu účtovného obdobia (riadna účtovná závierka) a v ostatných prípadoch uvedených v § 17 ods. 2 (mimoriadna účtovná závierka); účtovné jednotky, ktoré sú právnickými osobami, zostavujú súvahu tiež ku dňu svojho vzniku, ku dňu vstupu do likvidácie alebo ku dňu účinnosti vyhlásenia konkurzu alebo vyrovnania, a účtovné jednotky, ktoré sú fyzickými osobami, ku dňu ich zápisu do obchodného registra a ku dňu účinnosti vyhlásenia konkurzu alebo vyrovnania (úvodná súvaha).

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj pre zostavovanie výkazu o majetku a záväzkoch a o príjmoch a výdavkoch s tým, že účtovné jednotky, ktoré sú fyzickými osobami, zostavujú výkaz aj ku dňu vzniku podnikateľského oprávnenia a ku dňu nasledujúcemu po dni výmazu z obchodného registra; nezostavujú ho však ku dňu zápisu do obchodného registra.

§ 20

(1) Účtovnú závierku musia mať overenú audítorom a údaje z nej musia zverejňovať tie účtovné jednotky, ktorým túto povinnosť ustanovuje osobitný predpis.

(2) Obchodné spoločnosti, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1 a ktoré povinne vytvárajú základné imanie, a družstvá musia mať účtovnú závierku overenú audítorom, pokiaľ v roku predchádzajúcom roku, za ktorý sa táto závierka overuje,

- a) výška ich čistého obratu (výnosy znížené o daň z pridanej hodnoty, prípadne daň z obratu, pokiaľ sú tieto dane súčasťou výnosov) bola viac ako 40 000 000,- Kčs, alebo
- b) výška ich čistého obchodného imania bola viac ako 20 000 000,- Kčs.

(3) Účtovné jednotky podľa odsekov 1 a 2 zverejňujú údaje z účtovnej závierky spôsobom ustanoveným osobitným predpisom.⁶⁾

§ 21

(1) Účtovné jednotky, ktoré musia mať účtovnú závierku overenú audítorom podľa § 20, vyhotovujú výročnú správu, ktorú ukladajú na orgáne ustanovenom osobitným predpisom. V prípade výročných správ ide o archívalie (pokiaľ budú uložené na obchodnom súde alebo na hospodárskej komore)

6) § 769 Obchodného zákonníka.

a o ich ďalšom uložení rozhodne po uplynutí skartačnej lehoty príslušný archívny orgán.

(2) Vo výročnej správe podľa odseku 1 je povinná účtovná jednotka uviesť najmä zverejňované údaje z účtovnej závierky, výrok audítora týkajúci sa účtovnej závierky, údaje o dôležitých skutočnostiach, ktoré sa vzťahujú na účtovnú závierku, a výklad o uplynulom a predpokladanom vývoji jej podnikania a jej finančnú situáciu.

§ 22

(1) Konsolidovanou účtovnou závierkou sa rozumie účtovná závierka obchodnej spoločnosti upravená o vzťahy vyplývajúce z jej majetkovej účasti v iných obchodných spoločnostiach.

(2) Konsolidovanú účtovnú závierku zostavuje obchodná spoločnosť, ktorá má najmenej dvadsaťpercentnú majetkovú účasť v inej obchodnej spoločnosti, alebo ktorej oprávnenie na riadenie inej obchodnej spoločnosti vyplýva zo zmluvy alebo stanov bez ohľadu na výšku majetkovej účasti.

(3) Iné obchodné spoločnosti podľa odseku 2 sú povinné poskytnúť svoju účtovnú závierku obchodnej spoločnosti, ktorá zostavuje konsolidovanú účtovnú závierku.

§ 23

(1) V účtovných závierkach obchodných spoločností, z ktorých sa zostavuje konsolidovaná účtovná závierka, sa musia použiť rovnaké spôsoby oceňovania majetku a záväzkov včítane rovnakých kurzov pre prepočet cudzích mien na česko-slovenskú menu.

(2) Konsolidovanú účtovnú závierku overuje audítor.

(3) Ustanovenia § 20 ods. 3 a § 21 platia obdobne.

ŠTVRTÁ ČASŤ

Spôsoby oceňovania

§ 24

(1) Pri oceňovaní majetku a záväzkov a pri účtovaní o výsledku hospodárenia účtovnej jednotky berú za základ

a) všetky náklady a výnosy, ktoré sa vzťahujú na účtovné obdobie bez ohľadu na dátum ich platenia, ak ide o účtovné jednotky účtujúce v sústave podvojného účtovníctva, alebo všetky výdavky a príjmy skutočne uhradené v účtovnom období, ak ide o účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva,

b) riziká, straty a znehodnotenia, ktoré sa týkajú majetku a záväzkov a sú účtovným jednotkám známe ku dňu zostavenia účtovnej závierky.

(2) Majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene sa prepočítavajú na česko-slovenskú menu kurzom určeným v kurzovom lístku Štátnej banky česko-slovenskej, a to v účtovníctve ku dňu uskutočnenia

účtovného prípadu a v účtovnej závierke ku dňu jej zostavenia

- a) kurzom „devízy – nákup“ pri pohľadávkach,
- b) kurzom „devízy – predaj“ pri záväzkoch, nákupe cenných papierov, majetkových úastiach a pri hmotnom a nehmotnom majetku okrem pohľadávok,
- c) kurzom „devízy – stred“ pri peňažných prostriedkoch na bankových účtoch, pohľadávkach z úverov a záväzkov z vkladov v bankách, prípadne pobočkách zahraničných bánk,
- d) kurzom „valuty – stred“ pri peňažných prostriedkoch v hotovosti a ceninách, ktorých ocenenie sa vyjadruje v nominálnej hodnote.

§ 25

(1) Jednotlivé zložky majetku a záväzkov v účtovníctve a v účtovnej závierke oceňujú účtovné jednotky týmito záväznými spôsobmi:

- a) hmotný majetok okrem zásob s výnimkou majetku vytvoreného vlastnou činnosťou sa oceňuje obstarávacími cenami alebo reprodukčnými obstarávacími cenami,
- b) hmotný majetok okrem zásob vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi,
- c) nakúpené zásoby sa oceňujú obstarávacími cenami,
- d) zásoby vytvorené vlastnou činnosťou sa oceňujú vlastnými nákladmi,
- e) peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich nominálnymi hodnotami,
- f) cenné papiere a majetkové účasti sa oceňujú cenami obstarania,
- g) pohľadávky a záväzky sa oceňujú ich nominálnymi hodnotami,
- h) nakúpený nehmotný majetok okrem pohľadávok sa oceňuje obstarávacími cenami,
- i) nehmotný majetok okrem pohľadávok vytvorený vlastnou činnosťou sa oceňuje vlastnými nákladmi alebo reprodukčnými obstarávacími cenami, pokiaľ sú nižšie,
- j) príchovky zvierat sa oceňujú vlastnými nákladmi, ak ich nemožno zistiť, reprodukčnými obstarávacími cenami.

(2) Ocenenie majetku a záväzkov podľa odseku 1 sa upravuje podľa ustanovení § 26 a 28.

(3) Pri rovnakom druhu zásob a cenných papierov sa za spôsob ocenenia podľa odseku 1 považuje aj ocenenie cenou zistenou váženým aritmetickým priemerom alebo spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku majetkového účtu sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku majetkového účtu.

(4) Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) obstarávacou cenou cena, za ktorú sa majetok obstaral a náklady súvisiace s jeho obstaraním,

- b) reprodukčnou obstarávacou cenou cena, za ktorú by sa majetok obstaral v čase, keď sa o ňom účtuje,
- c) cenou obstarania cena, za ktorú sa majetok obstaral bez nákladov súvisiacich s jeho obstaraním,
- d) vlastnými nákladmi pri zásobách vytvorených vlastnou činnosťou priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť, prípadne aj časť nepriamych nákladov, ktorá sa vzťahuje na výrobu alebo na inú činnosť,
- e) vlastnými nákladmi pri hmotnom majetku okrem zásob a nehmotného majetku okrem pohľadávok vytvoreného vlastnou činnosťou priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a nepriame náklady, ktoré sa vzťahujú na výrobu alebo inú činnosť.

§ 26

(1) Pokiaľ sa pri inventarizácii zásob zistí, že ich predajná cena znížená o náklady spojené s predajom je nižšia, než cena použitá na ich ocenenie v účtovníctve, zásoby sa ocenia v účtovníctve a v účtovnej závierke touto nižšou cenou.

(2) Pokiaľ sa pri inventarizácii zistí, že suma záväzkov je vyššia než ich výška v účtovníctve, uvedú sa záväzky v účtovníctve a v účtovnej závierke vo zvýšenom ocenení.

(3) Ocenenie majetku a záväzkov v účtovníctve a v účtovnej závierke sa upravuje o položky vyjadrujúce riziká, straty a znehodnotenie podľa § 24 ods. 1; pokiaľ pominú dôvody pre túto úpravu ocenenia, uvedené položky sa zrušia.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 neuplatňujú účtovné jednotky, ktoré účtujú v systave jednoduchého účtovníctva a účtovné jednotky, ktoré nie sú podnikateľmi alebo neprevádzkujú inú zárobkovú činnosť uvedenú v § 1.

§ 27

Spôsoby oceňovania uvedené v § 24 až 26 použijú účtovné jednotky v súlade s ustanovenými postupmi účtovania.

§ 28

(1) Účtovné jednotky s výnimkou rozpočtových organizácií odpisujú hmotný majetok okrem zásob a nehmotný majetok okrem pohľadávok, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak. Neodpisujú sa pozemky a iný majetok vymedzený osobitnými predpismi.⁷⁾

(2) Účtovné jednotky podľa odseku 1 zostavujú odpisový plán ako podklad na vyčíslenie oprávok odpisovaného majetku v priebehu jeho používania; v tomto pláne si samy určia postupy odpisovania.

(3) Hmotný majetok okrem zásob sa odpisuje s ohľadom na opotrebovanie zodpovedajúce bežným podmienkam jeho používania. Nehmotný majetok okrem pohľadávok treba odpísať najneskôr do piatich rokov od jeho obstarania.

PIATA ČASŤ

Inventarizácia majetku a záväzkov

§ 29

(1) Účtovné jednotky inventarizáciou overujú ku dňu riadnej a mimoriadnej účtovnej závierky, či stav majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti.

(2) Pri zásobách môžu účtovné jednotky vykonávať inventarizáciu priebežne, pokiaľ tomu zodpovedá nimi použitý postup účtovania.

(3) Ak to umožňuje povaha hmotného majetku okrem zásob a peňažných prostriedkov v hotovosti, môžu účtovné jednotky vykonať inventarizáciu v dlhšej lehote, ktorá však nesmie prekročiť dva roky. Pri peňažných prostriedkoch v hotovosti musia účtovné jednotky vykonať inventarizáciu najmenej štyrikrát ročne.

(4) Účtovné jednotky sú povinné preukázať vykonanie inventarizácie pri všetkom majetku a záväzkoch po dobu piatich rokov po jej vykonaní.

§ 30

(1) Skutočné stavy majetku a záväzkov sa zisťujú fyzickou inventúrou pri majetku hmotnej povahy, prípadne nehmotnej povahy alebo dokladovou pri záväzkoch a pri ostatných zložkách majetku, pri ktorých nemožno vykonať fyzickú inventúru; tieto stavy sa zaznamenávajú v inventúrnych súpisoch, ktoré musí podpísať osoba zodpovedná za vykonanie inventarizácie.

(2) Fyzickú inventúru hmotného majetku, ktorú nemožno vykonať ku dňu účtovnej závierky, možno vykonávať v priebehu posledných troch mesiacov účtovného obdobia, prípadne v prvom mesiaci nasledujúceho účtovného obdobia. Pritom sa musí preukázať stav hmotného majetku ku dňu účtovnej závierky údajmi fyzickej inventúry opravenými o prírastky a úbytky uvedeného majetku za dobu od ukončenia fyzickej inventúry do konca účtovného obdobia, prípadne za dobu od začiatku nasledujúceho účtovného obdobia do dňa ukončenia fyzickej inventúry v prvom mesiaci tohto účtovného obdobia.

(3) Inventarizačné rozdiely vyúčtujú účtovné jednotky do účtovného obdobia, za ktoré sa inventarizáciou overuje stav majetku a záväzkov.

⁷⁾ Najmä zákon č. 40/1961 Zb. o obrane Československej socialistickej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 92/1949 Zb., branný zákon (úplné znenie č. 309/1990 Zb., zákon č. 35/1965 Zb. o literárnych, vedeckých a umeleckých dielach (autorský zákon), úplné znenie č. 247/1990 Zb.

ŠIESTA ČASŤ

Úschova účtovných písomností

§ 31

(1) Účtovné písomnosti a záznamy na technických nosičoch dát alebo mikrografické záznamy ich nahrádzajúce ukladajú účtovné jednotky podľa vopred ustanoveného poriadku oddelene od ostatných písomností do archívu a uschovávajú ich po dobu ďalej určenú uschovacími lehotami. Pred uložením do archívu musia písomnosti usporiadať pracovníci, ktorí ich používali na svoju prácu, a zabezpečiť proti strate, zničeniu alebo poškodeniu.

(2) Účtovné písomnosti a záznamy na technických nosičoch dát alebo mikrografické záznamy ich nahrádzajúce s výnimkami uvedenými v § 32 sa uschovávajú

- a) účtovná závierka a výročná správa po dobu desiatich rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú,
- b) mzdové listy alebo účtovné písomnosti ich nahrádzajúce aspoň po dobu desiatich rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú; údaje z nich potrebné na účely dôchodkového zabezpečenia a nemocenského poistenia po dobu dvadsiatich rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú,
- c) účtovné doklady, účtové rozvrhy, účtovné knihy (s výnimkou mzdových listov), odpisový plán, zoznamy účtovných kníh, inventúrne súpisy po dobu piatich rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú,
- d) projektovo-programová dokumentácia pre vedenie účtovníctva prostriedkami výpočtovej a inej techniky po dobu piatich rokov po roku, v ktorom sa naposledy použila,
- e) doklady o výdavkoch a príjmoch v hotovosti po dobu jedného roka po vykonaní daňovej revízie,
- f) inventárne karty hmotného majetku okrem zásob alebo účtovné písomnosti ich nahrádzajúce po dobu troch rokov nasledujúcich po vyradení tohto majetku, pokiaľ sa v tejto lehote vykonala daňová revízia, alebo po dobu jedného roka po jej vykonaní,
- g) zoznamy číselných znakov alebo iných symbolov a skratiek použitých v účtovníctve po dobu, po ktorú sú uschované účtovné písomnosti, v ktorých sa použili.

(3) Pri zániku povinnosti vedenia účtovníctva podľa § 4 ods. 1 pri účtovných jednotkách, ktoré sú právnickými osobami, účtovné písomnosti prechádzajú na ich právnych nástupcov; pri účtovných jednotkách, ktoré sú fyzickými osobami, účtovné písomnosti prechádzajú na dediča, pokiaľ pokračuje v prevádzkovaní podnikateľskej alebo inej zárobkovej činnosti uvedenej v § 1. V ostatných prípadoch môžu účtovné jednotky vyradiť účtovné

písomnosti až po vyporiadaní ich majetku a záväzkov, ak právny predpis neustanovuje inak.

§ 32

(1) Účtovné doklady a iné účtovné písomnosti, ktoré sa týkajú autorských práv, uschovávajú účtovné jednotky po dobu, po ktorú trvajú tieto práva a povinnosť účtovnej jednotky viesť účtovníctvo.

(2) Účtovné doklady a iné účtovné písomnosti, ktoré sa týkajú daňového konania, správneho konania, trestného konania, občianskeho súdneho konania alebo iného konania, ktoré sa neskončilo, uschovávajú účtovné jednotky do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom sa uvedené konania skončili.

(3) Účtovné doklady a iné účtovné písomnosti, ktoré sa týkajú záručných lehôt a reklamačných konaní, uschovávajú účtovné jednotky po dobu, po ktorú lehoty alebo konania trvajú; účtovné písomnosti, ktoré sa týkajú nezaplatených pohľadávok alebo nesplnených záväzkov, uschovávajú účtovné jednotky do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom došlo k ich zaplateniu alebo splneniu.

(4) Knihy analytickej evidencie pohľadávok a záväzkov, účtovné doklady a iné účtovné písomnosti, ktoré vyplývajú z priameho styku s cudzinou z doby pred 1. januárom 1949, a účtovnú závierku vzťahujúcu sa na prevod majetku na iné právnické alebo fyzické osoby vykonaný podľa zákona č. 92/1991 Zb. uschovávajú účtovné jednotky, dokiaľ príslušné ministerstvo financií republiky nedá samo alebo na žiadosť účtovnej jednotky súhlas na vyradenie týchto písomností.

SIEDMA ČASŤ

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 33

Použitie prostriedkov výpočtovej a inej techniky

(1) Projektovo-programová dokumentácia na vedenie účtovníctva prostriedkami výpočtovej a inej techniky musí byť v súlade s ustanoveniami tohto zákona.

(2) Účtovné písomnosti môžu byť nahradené záznamami na technických nosičoch dát; toto nahradenie nie je prípustné pri účtovných dokladoch a účtovných písomnostiach, ktoré vyplývajú z priameho styku s cudzinou z doby pred 1. januárom 1949, a účtovnej závierke vzťahujúcej sa na prevod majetku na iné právnické alebo fyzické osoby vykonaný podľa zákona č. 92/1991 Zb.

(3) Účtovné písomnosti môžu byť nahradené mikrografickými záznamami až po zostavení účtovnej závierky a po jej overení audítorom, pokiaľ povinnosť overovania vyplýva zo zákona; v prípade

účtovných dokladov je toto nahradenie možné len za podmienky súčasného záznamu údajov na technické nosiče dát.

(4) Pre prípady podľa odsekov 2 a 3 neplatia ustanovenia osobitného zákona o forme právnych úkonov.⁸⁾

(5) Použitie prostriedkov výpočtovej a inej techniky musí umožniť výstup údajov v písomnej forme, pokiaľ sa požaduje z dôvodov overovania účtovnej závierky auditorom, daňovej revízie alebo z dôvodu vzťahu účtovnej jednotky k banke, prípadne pobočke zahraničnej banky.

(6) Účtovné jednotky sú povinné zabezpečiť ochranu účtovných písomností a údajov v nich obsiahnutých, záznamov na technických nosičoch dát alebo mikrografických záznamov ich nahrádzajúcich, prostriedkov výpočtovej techniky a projektovo-programovej dokumentácie podľa odseku 1 pred ich zneužitím, poškodením, zničením alebo stratou.

§ 34

Označovanie účtovných písomností

Účtovné jednotky označia účtovné doklady, účtovné knihy a ostatné účtovné písomnosti svojim názvom a usporiadajú ich tak, aby bolo zrejmé, že sú kompletne a ktorého účtovného obdobia sa týkajú.

§ 35

Opravy v účtovných písomnostiach

Opravy v účtovných dokladoch, účtovných knihách a v ostatných účtovných písomnostiach nesmú viesť k neúplnosti, nepreukázateľnosti a nesprávnosti účtovníctva.

§ 36

(1) Z dôvodov osobitného charakteru majetku môže ustanoviť osobitné postupy účtovania a z nich vyplývajúce obsahové vymedzenie položiek účtovnej závierky

- a) pre rozpočtový úsek obrany Federálne ministerstvo financií v súčinnosti s Federálnym ministerstvom obrany,
- b) pre ozbrojené bezpečnostné zbory a bezpečnostné služby federácie Federálne ministerstvo financií v súčinnosti s Federálnym ministerstvom vnútra,

c) pre ozbrojené bezpečnostné zbory republik Federálne ministerstvo financií v súčinnosti s ministerstvami financií republik a ministerstvami vnútra republik,

d) pre zbory nápravnej výchovy Federálne ministerstvo financií v súčinnosti s ministerstvami financií republik a ministerstvami spravodlivosti republik.

(2) Postupy účtovania, usporiadanie položiek účtovnej závierky a obsahové vymedzenie týchto položiek a postupy na vykonanie konsolidácie účtovnej závierky ustanovené Federálnym ministerstvom financií pre oblasť bánk a pobočiek zahraničných bánk v odôvodnených prípadoch rozpracúva Štátna banka česko-slovenská v súčinnosti s Federálnym ministerstvom financií.

§ 37

Pokuty

(1) Orgány príslušné podľa osobitných predpisov⁹⁾ môžu uložiť účtovným jednotkám pokutu za porušenie povinnosti podľa tohto zákona, ktoré malo za následok neúplnosť alebo nepreukázateľnosť alebo nesprávnosť účtovníctva, až do výšky 500 000,- Kčs, a pokiaľ toto porušenie povinnosti viedlo k nemožnosti zistenia daňového základu, až do výšky 1 000 000,- Kčs.

(2) Pokutu podľa odseku 1 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa orgán príslušný na jej uloženie dozvedel o porušení povinnosti; najneskôr možno túto pokutu uložiť do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(3) Ustanovenia osobitných predpisov zostávajú nedotknuté.

§ 38

(1) V účtovnom období roka 1992 účtovné jednotky použijú účtové osnovy a postupy účtovania, ocenia majetok a záväzky v účtovníctve aj v účtovnej závierke a zostavia účtovnú závierku spôsobmi vyplývajúcimi z doterajších právnych predpisov.

(2) Odo dňa účinnosti tohto zákona nepostupuje Federálne ministerstvo financií podľa ustanovení § 4 ods. 2, § 14 a § 35 ods. 3 zákona č. 21/1971 Zb. o jednotnej sústave sociálno-ekonomických informácií v znení zákona č. 128/1989 Zb.

8) § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov.

9) Zákon ČNR č. 531/1990 Zb. o územných finančných orgánoch.
Zákon SNR č. 84/1991 Zb. o daňových orgánoch.

§ 39

Zrušujú sa

1. nariadenie vlády ČSSR č. 136/1989 Zb. o informačnej sústave organizácií,
2. vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 155/1971 Zb. o inventarizáciách hospodárskych prostriedkov,

3. vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 21/1990 Zb. o kalkulácii,
4. vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 23/1990 Zb. o účtovníctve.

§ 40

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1992.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

564

Z Á K O N

Slovenskej národnej rady

z 3. decembra 1991

o obecnej polícii

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia

§ 1

Účelom zákona je vymedziť základné úlohy obecnej polície, jej organizáciu a práva a povinnosti pracovníkov obecnej polície.

§ 2

(1) Obecná polícia je poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce.

(2) Obecnú políciu zriaďuje a zrušuje obec všeobecne záväzným nariadením.¹⁾

(3) Náčelníka obecnej polície na návrh starostu vymenúva a odvoláva obecné zastupiteľstvo.

(4) Úlohy obecnej polície podľa tohto zákona plní v obciach, ktoré sú mestami,²⁾ mestská polícia.

§ 3

Základné úlohy

(1) Obecná polícia

- a) zabezpečuje verejný poriadok v obci,
- b) chráni majetok obce a občanov pred poškodením, zničením, stratou alebo zneužitím,³⁾
- c) dbá o ochranu životného prostredia v obci,
- d) dbá o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach,
- e) vykonáva všeobecne záväzné nariadenia obce, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu,
- f) ukladá a vyberá v blokovanom konaní pokuty za priestupky ustanovené osobitným predpisom⁴⁾ a tiež za priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky⁵⁾ spáchané neposlúchnutím zákazu, ktorý vyplýva z miestnej úpravy cestnej premávky,⁶⁾
- g) oznamuje príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh a ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti obce.

(2) Obce môže vymedziť obecnej polícii aj ďalšie úlohy, ak to ustanovujú osobitné zákony.

1) § 6 ods. 1 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

2) § 22 zákona SNR č. 369/1990 Zb.

3) § 7 ods. 2 písm. b) zákona SNR č. 138/1990 Zb. o majetku obcí.

4) Zákon SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona SNR č. 524/1990 Zb.

5) § 22 zákona SNR č. 372/1990 Zb.

6) Vyhláška FMV č. 99/1989 Zb. o pravidlách premávky na pozemných komunikáciách.

Organizácia obecnej polície

§ 4

Organizáciu, objem mzdových prostriedkov a rozsah technických prostriedkov obecnej polície určuje obecné zastupiteľstvo s prihliadnutím na rozsah jej úloh.

§ 5

(1) Obecnú políciu tvoria pracovníci obecnej polície, ktorí sú pracovníkmi obce. Pri plnení úloh majú postavenie verejného činiteľa.⁷⁾

(2) Pracovníkom obecnej polície sa môže stať len bezúhonná osoba, staršia ako 21 rokov, ktorá je telesne, duševne a odborne spôsobilá na plnenie úloh obecnej polície.

(3) Pracovník obecnej polície skladá sľub tohto znenia:

„Sľubujem, že budem riadne plniť svoje povinnosti, chrániť záujmy obce a jej obyvateľov, zachovávať ústavu, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy.“

§ 6

Riadenie a zastupovanie

(1) Činnosť obecnej polície riadi jej náčelník.⁸⁾ Za týmto účelom najmä

- a) organizuje prácu pracovníkov obecnej polície,
- b) podáva starostovi obce správy o situácii na úseku obecných vecí verejného poriadku a o výsledkoch činnosti obecnej polície; o závažných udalostiach ho vyrozumie okamžite,
- c) spolupracuje s veliteľom príslušného útvaru Policajného zboru Slovenskej republiky (ďalej len „policajný zbor“), orgánmi štátnej zdravotníckej správy, orgánmi ochrany životného prostredia a inými orgánmi,
- d) predkladá starostovi požiadavky na zabezpečenie činnosti obecnej polície a zodpovedá za hospodárne využívanie zverených prostriedkov,
- e) zabezpečuje odborný výcvik a školenie pracovníkov obecnej polície,
- f) podáva starostovi návrhy súvisiace s pracovnoprávnymi vzťahmi pracovníkov obecnej polície,
- g) plní ďalšie úlohy podľa organizačného poriadku a pokynov starostu.

(2) Náčelníka v čase jeho neprítomnosti zastupuje ním poverený pracovník obecnej polície. V obciach, kde je to účelné, môže obecné zastupiteľstvo na návrh starostu zriadiť funkciu stáleho zástupcu náčelníka.

7) § 89 ods. 9 Trestného zákona.

8) § 19 ods. 2 zákona SNR č. 369/1990 Zb.

9) § 76 ods. 2 Trestného poriadku.

Povinnosti a oprávnenia pracovníkov obecnej polície

§ 7

Základné povinnosti

Pracovník obecnej polície pri plnení úloh je povinný najmä

- a) dodržiavať zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy a v ich rámci sa riadiť pokynmi náčelníka, prípadne pokynmi starostu,
- b) dbať na vážnosť, česť a dôstojnosť občanov i svoju vlastnú a nepripustiť, aby občanom v súvislosti s činnosťou obecnej polície vznikla bezdôvodná ujma a prípadný zásah do ich práv a slobôd neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného zákroku,
- c) zakročiť podľa svojich možností a schopností a v medziach tohto zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, prípadne vykonať iné nevyhnutné opatrenia, ak je dôvodné podozrenie, že je páchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt,
- d) zakročiť, ak je ohrozený život, zdravie alebo hrozí škoda na majetku; nemusí tak urobiť, ak by tým vystavil vážnemu ohrozeniu seba alebo inej osoby,
- e) oznámiť v prípade, že bol spáchaný trestný čin, vec policajnému zboru alebo prokurátorovi a podľa povahy vecí tiež zamedziť vstupu nepovolaných osôb na miesto činu,
- f) poučiť pri vykonávaní zákrokov osoby o ich právach,
- g) oznamovať bezodkladne náčelníkovi závady a nedostatky, ktoré ohrozujú alebo sťažujú výkon jeho činnosti.

§ 8

Všeobecné oprávnenia

(1) Pracovník obecnej polície pri plnení úloh je oprávnený

- a) vyzvať osobu, aby upustila od konania, ktorým narušuje verejný poriadok, alebo od iného protiprávneho konania,
- b) ukladať a vyberať v blokovanom konaní pokuty za priestupky [§ 4 ods. 1 písm. f)] zistené pri plnení úloh,
- c) zadržať osobu pristihnutú pri trestnom čine a urobiť úkony podľa osobitných predpisov,⁹⁾
- d) presvedčiť sa, či ten, koho zadržávajú, nie je ozbrojený alebo či nemá u seba inú vec, ktorou by mohol ohroziť život alebo zdravie, prípadne takú vec odobrať; odobranú zbraň alebo vec

odovzdá príslušnému orgánu spolu so zadržanou osobou,⁹⁾

e) prikázať každému, aby na nevyhnutný čas nevstupoval na určené miesta alebo sa na nich nezdržiaval, pokiaľ to vyžaduje účinné zabezpečenie plnenia úloh obecnej polície alebo obce.

(2) Zbraňou podľa odseku 1 písm. d) sa rozumie strelná, bodná, sečná, rezná zbraň a zbraň hromadnej účinnosti. Zbraňou sa ďalej rozumie všetko, čím je možné urobiť útok proti telu dôraznejším.

§ 9

Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti

(1) Pracovník obecnej polície je oprávnený vyzvať osobu

a) pristihnutú pri spáchaní priestupku,

b) od ktorej je požadované vysvetlenie podľa § 10 ods. 1, aby preukázala svoju totožnosť; osoba je povinná výzve vyhovieť.

(2) Ak odmietne osoba uvedená v odseku 1 preukázať svoju totožnosť alebo ak ju nemôže preukázať ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti na preukázanie svojej totožnosti, je pracovník obecnej polície oprávnený predviesť takúto osobu na útvar policajného zboru za účelom zistenia jej totožnosti.

§ 10

Oprávnenie požadovať vysvetlenie

(1) Pracovník obecnej polície pri plnení svojich úloh je oprávnený požadovať od každého potrebné vysvetlenie na objasnenie priestupku.

(2) Vysvetlenie môže odmietnuť iba osoba, ktorá by ním sebe alebo blízkej osobe¹⁰⁾ spôsobila nebezpečenstvo postihu za priestupok alebo trestný čin.

(3) Vysvetlenie sa nesmie požadovať od osoby, ktorá upozornila, že by ním porušila zákonom uloženú povinnosť mlčanlivosti, iba ak by bola od tejto povinnosti oslobodená.

(4) Pracovník obecnej polície je povinný osobu poučiť o možnosti odprieť vysvetlenie podľa odsekov 2 a 3.

§ 11

Oprávnenie otvoriť byt

(1) Ak je dôvodná obava, že je ohrozený život alebo je vážne ohrozené zdravie osoby, alebo ak hrozí závažná škoda na majetku a hrozí nebezpečenstvo z omeškania, je pracovník obecnej polície oprávnený otvoriť byt, vstúpiť doňho a vykonať potrebné opatrenia na odvrátenie hroziaceho nebezpečenstva.

(2) Na otvorenie bytu a na vykonanie úkonov podľa odseku 1 je pracovník obecnej polície povinný zabezpečiť prítomnosť nezúčastnenej osoby; nemusí tak urobiť, ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania a je bezprostredne ohrozený život alebo zdravie alebo bezprostredne hrozí závažná škoda na majetku.

(3) Po vykonaní opatrení podľa odseku 1 pracovník obecnej polície bez zbytočného odkladu vyrozumie užívateľa bytu a zabezpečí uzavretie bytu, ak to nemôže vykonať užívateľ alebo iná oprávnená osoba.

(4) Otvorenie bytu nesmie sledovať iný záujem než ochranu života alebo zdravia a majetku.

(5) O otvorení bytu a vykonaných opatreniach spíše pracovník obecnej polície úradný záznam a okamžite o tom oboznámi príslušný útvar policajného zboru a prokurátora.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa primerane vzťahujú aj na nebytové priestory.

§ 12

Oprávnenie odňať vec

(1) Pracovník obecnej polície je oprávnený po predchádzajúcej márnej výzve na vydanie odňať vec, o ktorej sa možno dôvodne domnievať, že v konaní o priestupku môže byť vyslovené jej prepadnutie¹¹⁾ alebo môže byť zhabaná.¹²⁾

(2) Nemožno odňať vec, ktorej hodnota je v nápadnom nepomere k povahe priestupku.

(3) Po odňatí veci spíše pracovník obecnej polície úradný záznam a osobe, ktorej bola vec odňata, vystaví potvrdenie o odňatí veci. Odňatú vec odovzdá pracovník obecnej polície orgánu, ktorý o priestupku rozhoduje, alebo útvaru policajného zboru, ak ide o priestupok, ktorého objasňovanie patrí podľa osobitných predpisov policajnému zboru.⁴⁾

Použitie donucovacích prostriedkov pracovníkmi obecnej polície

§ 13

Donucovacie prostriedky

(1) Donucovacími prostriedkami sú

- hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,
- slzotvorné prostriedky,
- obušok,
- putá,
- služobný pes.

10) § 116 Občianskeho zákonníka.

11) § 15 zákona SNR č. 372/1990 Zb.

12) § 16 zákona SNR č. 372/1990 Zb.

(2) Pred použitím donucovacích prostriedkov je pracovník obecnej polície povinný vyzvať osobu, proti ktorej zakročuje, aby upustila od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitý niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť iba v prípade, keď je sám napadnutý alebo je ohrozený život alebo zdravie inej osoby a vec neznesie odklad alebo tomu bránia iné okolnosti.

(3) O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje pracovník obecnej polície podľa konkrétnej situácie tak, aby osobe, proti ktorej zakročuje, nespôsobil neprimeranú ujmu.

§ 14

Použitie hmatov, chvatov, úderov a kopov sebaobrany, slzotvorných prostriedkov a obušku

(1) Hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky a obušok je pracovník obecnej polície oprávnený použiť, aby

- a) zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej pred protiprávnym útokom, ak sa po výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b) zabránil výtržnosti, ruvačke, úmyselnému poškodzovaniu majetku alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,
- c) zabránil násilnému vstupu nepovolaných osôb do chránených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d) zadržal osobu,⁹⁾ ktorá kladie aktívny odpor.

(2) Hmaty a chvaty je pracovník obecnej polície oprávnený použiť, aby zadržal osobu,⁹⁾ ktorá kladie pasívny odpor.

§ 15

Použitie púta

Púta je pracovník obecnej polície oprávnený použiť

- a) na spútanie zadržanej osoby,⁹⁾ ktorá kladie aktívny odpor alebo napadá iné osoby alebo pracovníka obecnej polície alebo poškodzuje majetok, po márnej výzve, aby od takéhoto konania upustila,
- b) na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých zadržaných osôb⁸⁾ za podmienok uvedených v písmene a),
- c) pri vykonávaní služobných úkonov so zadržanou osobou, ak je dôvodná obava, že sa pokúsi o útek.

§ 16

Použitie služobného psa

(1) Služobného psa je pracovník obecnej polície oprávnený použiť

- a) aby zaistil bezpečnosť inej osoby alebo vlastnej, ak sa po výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b) aby zabránil výtržnosti, ruvačke alebo inému hrubému správaniu, ktorým je porušovaný verejný poriadok,
- c) aby zabránil násilnému vstupu do chránených objektov alebo na miesta, kde je vstup zakázaný,
- d) na prenasledovanie osoby na úteku, aby donútil ukryvajúcu sa osobu opustiť úkryt, ak majú byť takéto osoby zadržané, alebo na ich stráženie.

(2) Pracovník obecnej polície používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu osoby vyžadujú, použije služobného psa bez náhubku.

§ 17

Povinnosti pracovníka obecnej polície po použití donucovacích prostriedkov

(1) Ak pracovník obecnej polície zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu osoby, poskytne jej, ak to okolnosti dovoľia, prvú pomoc a zabezpečí lekárske ošetrenie.

(2) Použitie donucovacích prostriedkov je pracovník obecnej polície povinný neodkladne hlásiť náčelníkovi obecnej polície.

(3) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov pri hlásení podľa odseku 2 alebo ak pri ich použití bola spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, je náčelník obecnej polície povinný zistiť, či boli použité v súlade so zákonom. O výsledku tohto zistenia spíše úradný záznam, ktorý hneď predloží miestne príslušnému prokurátorovi.¹³⁾

§ 18

Osobitné obmedzenia

Pri zákroku proti tehotnej žene, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou vadou alebo chorobou a osobe mladšej ako 15 rokov nesmie pracovník obecnej polície použiť údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok a slu-

13) § 2 ods. 3 a § 8 ods. 1 Trestného poriadku.

žobného psa, okrem prípadov, keď útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje životy a zdravie iných osôb alebo pracovník a obecnej polície alebo hrozí väčšia škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 19

Podmienky nosenia a použitia zbrane pracovníkom obecnej polície

(1) Pracovník obecnej polície nosí pri pracovnej činnosti zbraň,¹⁴⁾ ak obec nerozhodne inak.

(2) Za zbraň sa na tieto účely považuje krátka guľová zbraň, ktorej držiteľom je podľa osobitných predpisov¹⁴⁾ obec.

(3) Pracovník obecnej polície je oprávnený použiť zbraň

- a) v prípade nutnej obrany a krajnej núdze,¹⁵⁾
- b) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje chránený objekt alebo miesto, kde je vstup zakázaný, po márnej výzve, aby sa od útoku upustilo.

§ 20

Náhrada škody

(1) Obec zodpovedá za škodu spôsobenú pracovníkom obecnej polície v súvislosti s plnením úloh ustanovených týmto zákonom; to neplatí, ak ide o škodu spôsobenú osobe, ktorá svojím protiprávnym konaním oprávnený a primeraný zákrok vyvolala.

(2) Obec zodpovedá za škodu osobe, ktorá poskytla pomoc obecnej polícii alebo jej pracovníkom na ich žiadosť, alebo s ich vedomím (ďalej len „poškodený“). Obec sa tejto zodpovednosti môže zbaviť iba vtedy, ak si túto škodu spôsobil poškodený úmyselne.

(3) Obec zodpovedá aj za škodu na veciach, ktorá poškodenému vznikla v súvislosti s poskytnutím pomoci podľa odseku 2. Pritom sa hradí skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu. Ak to nie je možné alebo účelné, hradí sa v peniazoch. Poškodenému môže byť priznaná aj náhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci za poškodenú vec.

(4) Obec zodpovedá aj za škodu, ktorú osoba spôsobila v súvislosti s pomocou poskytnutou pracovníkom obecnej polície. Ustanovenie odseku 1 sa použije obdobne.

§ 21

Preukazovanie príslušnosti k obecnej polícii

(1) Pracovník obecnej polície preukazuje svoju

príslušnosť k obecnej polícii rovnošatou s viditeľne umiestneným identifikačným číslom, preukazom pracovníka obecnej polície, ako aj ústnym vyhlásením „obecná polícia.“

(2) Pracovník obecnej polície je povinný pred zákrokom preukázať svoju príslušnosť k obecnej polícii. Nemusí tak urobiť v prípadoch, ak to povaha a okolnosti zákroku neumožňujú.

(3) Ústnym vyhlásením preukazuje pracovník obecnej polície svoju príslušnosť k obecnej polícii iba vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti zákroku neumožňujú túto príslušnosť preukázať rovnošatou alebo preukazom príslušníka obecnej polície.

Rovnošata a preukaz pracovníka obecnej polície

§ 22

(1) Rovnošatu a jej súčasti určí obec.

(2) Rovnošata musí byť označená slovami „obecná polícia“ s uvedením príslušnosti k obci, ktorá ju zriadila, a identifikačným číslom; jej súčasťou môže byť znak obce, prípadne erb mesta. V mestách, ktoré sa členia na samostatné mestské časti, je rovnošata rovnaká pre celé mesto.

(3) Rovnošata môže byť používaná len pri plnení úloh obecnej polície a nesmie byť zameniteľná s rovnošatou ozbrojených zborov a ozbrojených síl.

§ 23

(1) Preukaz pracovníka obecnej polície obsahuje fotografiu, meno a priezvisko, identifikačné číslo, názov „obecná polícia“, názov obce a podpis starostu.

(2) Preukaz pracovníka obecnej polície nesmie byť zameniteľný s preukazmi ozbrojených zborov a ozbrojených síl a môže sa používať len pri plnení úloh obecnej polície.

§ 24

Spolupráca obecnej polície s inými orgánmi

(1) Obecná polícia spolupracuje pri plnení svojich úloh s príslušným útvarom policajného zboru,¹⁶⁾ orgánmi štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou práce, s orgánmi štátnej zdravotníckej správy, orgánmi štátneho dozoru vo veciach životného prostredia, orgánmi požiarnej ochrany a s inými štátnymi orgánmi.

Odborná spôsobilosť, výcvik a školenie pracovníkov obecnej polície

§ 25

(1) Pracovník obecnej polície môže plniť úlohy obecnej polície iba vtedy, ak na to má odbornú spôsobilosť.

14) Zákon č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive v znení neskorších zákonov.

15) § 13 a 14 Trestného zákona.

16) Napr. § 63 zákona SNR č. 204/1991 Zb. o Policajnom zbore Slovenskej republiky.

(2) Odbornú spôsobilosť pracovník obecnej polície preukazuje vykonaním skúšky pred odbornou komisiou policajného zboru. Náklady skúšky znáša obec.

(3) Vláda Slovenskej republiky ustanoví nariadením rozsah odbornej spôsobilosti pracovníkov obecnej polície, ustanovenie a zloženie odborných komisií, prípadne aký druh vzdelania možno započítať namiesto vykonania skúšky podľa odseku 2.

§ 26

(1) Výcvik a školenie pracovníkov obecnej polície zabezpečuje obec.

(2) Na žiadosť obce vykoná za úhradu nákladov vo veciach využívania oprávnení a vo veciach používania donucovacích prostriedkov výcvik policajný zbor.

§ 27

Prechodné ustanovenie

(1) Obce, ktoré do účinnosti tohto zákona zriadili obecnú políciu, upravia jej úlohy, oprávnenia a po-

vinnosti v súlade s týmto zákonom do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti.

(2) Osoby, ktoré sú pracovníkmi obecnej polície ku dňu účinnosti tohto zákona, musia preukázať odbornú spôsobilosť (§ 25) do jedného roka odo dňa účinnosti tohto zákona.

§ 28

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa

1. § 19 ods. 3 a 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
2. § 75 zákona Slovenskej národnej rady č. 204/1991 Zb. o Policajnom zbore Slovenskej republiky.

§ 29

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1992.

F. Mikloško v. r.

J. Čarnogurský v. r.

565

VYHLÁŠKA

Federálneho ministerstva financií

z 18. decembra 1991,

ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 108/1991 Zb. o dovoznej prirážke v znení vyhlášok č. 154/1991 Zb., č. 234/1991 Zb., č. 396/1991 Zb. a č. 523/1991 Zb.

Federálne ministerstvo financií podľa § 58 zákona č. 194/1988 Zb. o pôsobnosti federálnych ústredných orgánov štátnej správy v znení zákona č. 297/1990 Zb. v rozsahu splnomocnenia daného uznesením vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 852 z 3. decembra 1990 po dohode s Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu, Federálnym ministerstvom pre strategické plánovanie a Štátnou bankou česko-slovenskou ustanovuje:

Čl. I

Vyhláška Federálneho ministerstva financií

č. 108/1991 Zb. o dovoznej prirážke v znení vyhlášok č. 154/1991 Zb., č. 234/1991 Zb., č. 396/1991 Zb. a č. 523/1991 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

V § 2 sa druhá veta nahrádza vetou: „Dovozná prirážka sa ustanovuje pre tovar dovážaný podľa § 1 ods. 1 vo výške 15 % a pre tovar dovážaný podľa § 1 ods. 2 vo výške 10 % z tohto základu.“

Čl. II

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1992.

Minister:

Doc. Ing. **Klaus** CSc. v. r.

566

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

vydalo podľa § 49 ods. 3, § 59 ods. 2 a § 62 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb., o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky po dohode s Ministerstvom práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky a Odborovým zväzom polície v Slovenskej republike **výnos** zo 16. decembra 1991 č. p. ES-528/15-19 **o náležitostiach a náhradách výdavkov poskytovaných príslušníkom Policajného zboru Slovenskej republiky v súvislosti s výkonom služby.**

Tento výnos sa vzťahuje na príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky a upravujú sa ním podmienky nároku na peňažné a naturálne náležitosti, ako aj podmienky nároku na náhradu cestovných, sťahovacích a iných výdavkov, ktoré policajtovi vznikli pri plnení služobných povinností.

Výnos nadobúda účinnosť 1. januárom 1992.

Výnos bude publikovaný vo Vestníku Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a možno doňho nahliadnuť na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky a na mestských a okresných veliteľstvách Policajného zboru Slovenskej republiky.

567

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky

vydalo podľa § 4 ods. 2, § 5 ods. 6, § 11 ods. 3, 14 ods. 3, § 14 ods. 3, § 22 ods. 3, § 28, § 47 ods. 2, § 49 ods. 3, 50 ods. 3, § 56 ods. 3, § 57 ods. 3, § 69 ods. 5, § 71 ods. 2, § 74 ods. 3, § 80 ods. 2, § 82 ods. 4, § 100 ods. 2, § 124, § 140 a § 152 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky a po dohode s Ministerstvom práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky a Odborovým zväzom polície v Slovenskej republike **výnos** zo 16. decembra 1991 č. p. RL-714/2-91, **ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky.**

Tento výnos sa vzťahuje na príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky a upravujú sa ním podrobnosti vo veciach vzniku, zmeny a skončenia služobného pomeru, času služby a času odpočinku, náhrady škody, ako i konania vo veciach služobného pomeru.

Výnos nadobúda účinnosť 1. januárom 1992.

Výnos bude publikovaný vo Vestníku Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a možno doňho nahliadnuť na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky a na mestských a okresných veliteľstvách Policajného zboru Slovenskej republiky.